Cena 10 gr. CZWARTEK, 14 WRZEŚNIA 1939 ROKU R Nr. 253

CZAS-7 wieczór

ukazuje się codziennie 7 razy tygodniowo nie wyłączając niedziel i dni świątecznych i podaje ostatnie wiadomości dnia.

Opór przeciw Niemcom krzepnie

Dowództwo Obrony Warszawy wydało następujący komunikat wojenny:

Ubiegłej nocy i w ciągu dnia oddziały nasze wypierały nieprzyjaciela z bezpośredniego przedpola Warszawy.

W godzinach popołudniowych nieprzyjaciel dokonał silnego nalotu lotniczego na dzielnicę północną i centrum miasta. Strącono 3 samoloty.

Pięć dni broni się już Warszawa przed naporem niemieckich wojsk pancernych, dowodząc tem, że impet tych wojsk musimy zahamować. Również na innych odcinkach napór niemiecki słabnie tak że wczorajsze radio berlińskie zaczyna przygotowywać społeczeństwo niemieckie na ewentualną zmianę losu. Jedno zdanie w oficjalnym komunikacie ze wschodniego frontu świadczy o tem dobitnie.

„Po wspaniałym dziesięciodniowym marszu przez Polskę, wojska nasze przełamują obecnie ostatni zacięty opór armii polskiej".

A więc marsz triumfalny się skończył, armia polska jednak istnieje, stawia zacięty opór, który trzeba łamać. Doczekamy się jeszcze wiadomości o konieczności przegrupowania, o zamierzonym odwrocie na zgóry upatrzone pozycje itd. it., tylko cierpliwości, już niedługo.

Również londyńscy obserwatorzy wojenni podkreślają fakt osłabienia impetu niemieckiego na froncie wschodnim.

Podkreślają oni brak materiałów pędnych i trudności komunikacyjne.

Zdaniem kół Londyn liczy się z tym, że brak materiałów pędnych, będzie odczuwany przez Niemcy coraz silniej. Znawcy przywiązują dużą wagę do pory jesiennej i przewidują, że z nastaniem słoty ofensywa niemiecka zostanie zahamowana.

Źródła polskie zaprzeczają podanym przez komunikat niemiecki wiadomościom o zajęciu Modlina i donoszą o sukcesie pod Kutnem, gdzie rozbito dwie dywizje niemieckie, zdobyto 12 dział, tysiąc jeńców, amunicję i inny materiał wojenny. Na wschód od Sandomierza ustępujemy przed przeważającymi siłami zmotoryzowanych wojsk niemieckich.

We środę samoloty niemieckie bombardowały w dalszym ciągu otwarte miasta i linie kolejowe. Nad samą Warszawą było wiele bombowców, które zniszczyły wiele domów i mnóstwo mienia ludności cywilnej.

Tymczasem na froncie zachodnim trwa zacięta walka, w której wojska niemieckie poniosły wielkie straty. Stałe posuwanie się armiii francuskiej zmusiło sztab niemiecki do przerzucenia znacznych sił lotniczych z Polski na Zachód oraz pchnięcia na teren między Mozellą a Saarą 5 nowych dywizji. Wojska francuskie posuwają się pod osłoną ciężkiej artylerii z linii Maginot'a w głąb Rzeszy. W chwili obecnej pozycje armii francuskiej znajdują się już w odległości 20—25 klm. na wschód od linii Maginot'a. Posuwanie się naprzód zawdzięczają Francuzi działaniu broni pancernej i tanków. Stałe parcie armii francuskiej wzdłuż Mozelli zmusiło władze niemieckie do ewakuacji Triegu, miejscowości nadgranicznybh koło Luksemburga oraz Kolonii. Po obu stronach zanotowano silne działania lotnicze.

Niemcom nie udała się
wojna błyskawiczna

KOPENHAGA, 13.IX

Prasa duńska pisze, że sfery narodowosocjal. w Niemczech są ogromnie zaniepokojone niepowodzeniami niemieckimi na froncie wschodnim. Według bowiem planu niemieckiego 8-go września miała być zajęta Warszawa, a 10-go b. m. miał Hitler stanąć na Zamku Warszawskim, jak to było w Hradczynie po okupacji Czech.

BRUKSELLA, 13.IX.

„Intependance Belge" stwierdza natomiast, że niepowodzenia na froncie wschodnim ogromnie podniosły ducha armii polskiej.

Antyniemiecki artykuł
w „Izwiestiach"

[illegible]skie podaje, że „Izwiestia" [illegible] raz pierwszy od początku [illegible]iecki artykuł, w którym na[illegible] agresorem.

Legion
Czeski i Słowacki
formuje 4 dywizje

PARYŻ. Komitet organizacyjny Legionów Czeskiego i Słowackiego komunikuje że wobec napływu wielkiej liczby ochotników, zostały uformowane 4-ry dywizje, których kadry stanowić będzie 5000 oficerów i podoficerów armii Czechosłowackiej.

Łotysze strącili
niemiecki samolot

Z Łotwy donoszą drogą radiową, iż artyeria łotewska przeciwlotnicza zestrzeliła wczoraj niemiecki bombowiec, który przeleciał granicę Łotwy. Również dziś rano zmuszono do lądowania myśliwski samolot niemiecki, który przelatywał nad terytorium Łotwy.

Pogotowie Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie

jest czynne. Wzywać jednak należy w ciężkich wypadkach. Nr. telefonu 3-44-44 i 6-33-33.

Wierni Polsce—
wierni Warszawie!

Dowiedzieliśmy się z wczorajszego przemówienia p. pułk. Lipińskiego, że Niemcy wzięli do niewoli żołnierza polskiego. I cóż z nim zrobili? Kazali mu się przebrać w cywilne ubranie, obdarowali ulotkami i „polecili" rozdawać je wśród wojska polskiego. Żołnierz wrócił, oczywiście poszedł do dowódcy i ulotki mu oddał.

Niemcy chwytają się sposobów, które nas, ludzi dobrze orientujących się w stanie ducha żołnierza polskiego, mogą jedynie śmieszyć! Bo śmieszna jest nietylko wiara, ale cień choćby wiary, że żołnierz w armii polskiej wzięty do niewoli, a potym wypuszczony na wolność, będzie rozdawał wśród kolegów propagandowe ulotki niemieckie. Nasz wróg nie zna zupełnie psychologii swego polskiego przeciwnika, jeśli chwyta za taką broń.

A przytym jakie to charakterystyczne dla Niemców! Brak jakichkolwiek podstaw moralnych, zakłamanie uciekania się do wszelkich, najpodlejszych i często najgłupszych metod. Pomylili się co do nas i dlatego wściekłość ich nie ma granic. Dlatego bez żadnych skrupułów walczą z bezbronną ludnością cywilną, burząc i paląc domy, usiłując zasiać w naszych sercash zwątpienie i strach. Liczą na to, że się załamiemy.

Ale takie metody walki mogą wywołać inną reakcję. nie strach, nie panikę — tylko gniew, straszny gniew na barbarzyńców, na zaślepienie i nieludzkość. Zaciskamy zęby i poczekamy na odwet. Zapłacą nam za wszystko „całe pokolenia niemieckie — jak mówił wczoraj Prezydent naszego miasta — ciężko odpokutują za to, co się teraz dzieje".

Cały świat niedługo *zobaczy* w jaki to sposób Niemcy walczą. Przybyły z Ameryki dziennikarz jeździ po Warszawie i filmuje obrazy zniszczenia domów mieszkalnych, rannych kobiet i dzieci. Nie da się zaprzeczyć, nie da się nikogo oszukać, wszyscy będą oglądać na całym świecie co znosi od wroga w Polsce ludność cywilna.

Walczymy o sprawę najdroższą nam wszystkim i najświętszą. Każdy dzień, każda noc przetrwana to krok naprzód.

Gaśmy pożary, uprzątajmy ślady zniszczenia i trwajmy! Gniew, który jest w nas, nienawiść do wroga, a z drugiej strony wielka miłość Ojczyzny pozwolą nam się bronić i wytrwać aż do Zwycięstwa!

Hitler pustosząc Polskę
naraża Niemcy na odwet

Radio londyńskie, nawiązując do zarządzenia Hitlera bombardowania miast polskich otwartych i wsi, stwierdza, że Hitler rozpoczynając pustoszenie Polski bierze na siebie odpowiedzialność za spustoszenie Niemiec, które z kolei rzeczy będą musiały być spustoszone.

Korzystając z ciemności
zarzucono Berlin
odezwami antyhitlerowskimi

Jak donosi radio, w Berlinie zniesiono nakaz zaciemniania świateł. Ma to być jakoby pewnego rodzaju represja, gdyż w ciągu nocy, kiedy Berlin pogrążony był w zupełnej ciemności, wszystkie domy zostały zaklejone afiszami, nawołującymi do usunięcia Hitlera i zaprzestania wojny, która może się skończyć dla Niemiec jedynie katastrofą.

Ambasador Biddle protestuje
przeciw bombardowaniu ludności cywilnej w Polsce

Waszyngton 13.9.
Ambasador St. Zjednoczonych w Polsce, Drexel-Biddle, nadesłał tu dwa telegramy, donoszące o bombardowaniu przez lotnictwo niemieckie ludności cywilnej.

Pierwszy z nich głosi, że lotnicy niemieccy korzystają ze wszystkich sposobów rzucania bomb na polską ludność cywilną. W jednym z miast np. ofiarą nalotu padło sanatorium, schronisko dla starców i szpital.

Drugi telegram ambasadora, otrzymany dziś, a wysłany z miasta, w którym obecnie znajduje się ambasada, brzmi dosłownie:

To miasto bombardowano dziś, 4 samoloty niemieckie zrzuciły 12 bomb na ulicę w odległości 100 metrów od ambasady i siedziby ministerium spraw zagranicznych. Jedenaście osób zginęło, a czterdzieści odniosło ciężkie rany. Wiele sklepów uległo całkowitemu zniszczeniu.

Gabinet wojenny
we Francji

PARYŻ, 14 IX.

Dokonano tu przekształcenia rządu.

Premier Daladier objął stanowisko ministra wojny, obrony narodowej oraz spraw zagranicznych. Bonnet obejmie w nowym gabinecie stanowisko ministra sprawiedliwości. Wszystkie zagadnienia gospodarcze stanowić będą „blok ekonomiczny", którego ministrem będzie Parnot.

Większość ministrów zatrzymuje nadal swe teki.

Tworzy się armia polska we Francji

Wiadomość o tworzeniu armii polskiej przy wojsku francuskim odbiła się najżywszym echem w skupiskach emigracji polskiej we Francji. Wiadomo, że we Francji jest wielu Polaków, przybyłych tam w ostatnich latach za chlebem.

Na ogół są to ludzie młodzi. To też wielu z nich ochotnie stanie do szeregów. Liczyć się też należy z tym, że do armii we Francji zgłoszą się liczni ochotnicy z sąsiednich krajów neutralnych, zwłaszcza z Belgii.

Ameryka zniesie embargo na broń

Waszyngton 13.9.
Prezydent Roosevelt zamierza zwołać kongres na dzień 21 września, przy czym jedynym punktem porządku dziennego będzie gruntowna rewizja lub też zniesienie ustawy o zakazie dowozu broni dla państw wojujących.

Chodzi tu oczywiście o wywiezienie broni z Ameryki do państw sojuszniczych, aby w ten sposób pomóc Anglii i Francji w walce z Niemcami.

Słowacy buntują się

8 września pułk słowacki, który miał być wysłany na front polski, odmówił posłuszeństwa i nie chciał wsiąść do pociągu. Zbuntowani żołnierze słowaccy zostali ostrzelani przez artylerię niemiecką, a następnie rozbrojeni. W Bratisławie tłum Słowaków demosstrował 10 września przed siedzibą poselstwa niemieckiego, w którym powybijane zostały szyby. Lotnicy słowaccy nie są wysyłani na front polski, gdyż zachodzi obawa, że zgłoszą się do armii polskiej.

Portugalia
wierna—Anglii

Prezydent Carmona powrócił do Lizbony z podróży po koloniach portugalskich w Afryce.

Prez. Carmona wygłosił przemówienie, w którym podkreślił więzy odwiecznej przyjaźni łączące Portugalię z W. Brytanią.

Węgry nie zmienią
swej polityki

Radio włoskie podaje głosy prasy węgierskiej wyrażające podziw dla stanowiska Włoch w konflikcie europejskim i podkreślające, że polityka Węgier pozostaje bez zmian.

Polska flota
połączyła się z angielską

Polskie kontrtorpedowce działające na Bałtyku połączyły się z obecnemi tam jednostkami angielskiej floty wojennej

„Bremen" zmienił flagę na włoską

Radio angielskie podaje, że transatlantyk niemiecki Bremen zmienił na pełnym morzu flagę z niemieckiej na włoską i podąża do portu włoskiego. Źródła holenderskie twierdzą, że wszystkie dokumenty niezbędne dla zmiany przynależności Bremen oraz jego nazwy były przygotowane przed odpłynięciem statku z Ameryki.

Niemcy nadal prześladują katolików

Radio angielskie w audycji w języku hiszpańskim dla Ameryki Łacińskiej podaje wiadomość o prześladowaniach katolików w Niemczech. W szczególności radio podaje fakty zamknięcia kościołów pod pretekstem, że powinny być wykorzystane jako schrony

Przygotowania Paryża
na wypadek ataków

PARYŻ 14.IX. Przygotowania Paryża do ochrony przed atakami nieprzyjacielskimi trwają.

W ciągu ostatnich dni ewakuowane są przede wszystkim zbiory sztuki i biblioteki.

Poza tym specjalna komisja techniczna przeprowadza ochronę monumentów historycznych, katedr itp.

Jak czytać komunikaty wojenne

Czytelnik gazet z ostatnich dni bardzo często nie może się zorientować w sytuacji. Wydaje się mu nieraz że dzienniki powtarzają wciąż to samo, lub podają sprzeczne wiadomości. Rzecz tę łatwo wyjaśnić. Przede wszystkim należy odróżnić komunikaty oficjalne, pochodzące z Kwatery Głównej Sztabu, które ukazują się rzadko, od różnych wiadomości prasowych i radiowych, nadanych przez korespondentów. Sztaby są małomówne. Bitwa trwa, nie można więc do jej ukończenia podawać tymczasowych wyników. Sytuacja zmienia się, jak w kalejdoskopie. Dlatego też komunikaty oficjalne dotyczą, poza szczególnymi wypadkami, sytuacji czasem nawet z przed kilku dni, o ile dana operacja została ukończona. Prywatne natomiast informacje pochodzą nieraz z przed kilku godzin. Angielska służba informacyjna łapie fakty na gorąco i zaraz je podaje drogą radiową. Jeśli się weźmie pod uwagę te okoliczności, zrozumiały się staje pewien chaos w informacjach. Uważny jednak czytelnik potrafi sobie ułożyć chronologię wypadków.

Niemcy chcą powrotu lekarzy-Żydów

Z Brukseli donoszą, że rząd niemiecki wezwał do powrotu z zagranicy wszystkich lekarzy Żydów, gwarantując im bezpieczeństwo i zwrot skonfiskowanych majątków.

Jugosłowianom
nie wolno wstępować do obcych armii

Radia włoskie podaje, że rząd jugosłowiański wydał dekret, zakazujący obywatelom Jugosławii wstępowania do armii walczących.

Finlandia
ogranicza eksport

Radio angielskie podaje, że prezydent Finlandii wydał dekret wprowadzający system licencji na wywóz rudy żelaznej, wszelkiego rodzaju drewna i papieru gazetowego.

Na kobietach spoczywa odpowiedzialność
za zwartość społeczeństwa poza frontem

Zasady, której przestrzeganie ułatwi nam zwycięstwo jest: społeczeństwo musi stać silnie i zwarcie za armią, musi być przygotowane na każdą ewentualność, świadome i nieustępliwe w swych celach. Armię stanowią mężczyźni. Większość społeczeństwa cywilnego to kobiety. I właśnie do Was, kobiety, należy utrzymanie moralnej podstawy tego społeczeństwa. Musicie umieć przeciwstawić się wszelkim sposobom, którymi wróg chce wprowadzić destrukcję w Narodzie.

Niszczcie fałszywe plotki uśmiechem, zwalczajcie nadmierną wylewność słowną naszego otoczenia. Miejcie się na baczności, opanowujcie własną ciekawość i nie wdzierajcie się do tajemnic, których znajomość nie jest Wam potrzebna, Walczcie z dywersją moralną.

A jeżeli będziecie mocne i dzielne, uzyskane zwycięstwo Armii Naszej będzie w części i Waszym udziałem.

Straż obywatelska
ma współdziałać z OPL

Komenda Główna Straży Obywatelskiej, wobec powstałych nieporozumień wyjaśnia, że Straż Obywatelska pełniąca służbę bezpieczeństwa, obowiązana jest do ścisłej współpracy z członkami organizacji OPL która zachowała nienaruszony swój zakres działania. Członkowie Straży Obywatelskiej obowiązani są okazywać członkom OPL i ich działalności najdalej idącą pomoc i opiekę.

Policja w Warszawie
otrzymuje uprawnienia
żandarmerji wojskowej

Komendant Garnizonu m. st. Warszawy wydał następujące obwieszczenie:

Rozkazuję stosować się bezwzględnie do żądań organów policji państwowej w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Organa policji państwowej z mocy swego prawa są powołane do utrzymania bezpieczeństwa **narówni** z organami **żandarmerii polowej** jako **wojskowy korpus bezpieczeństwa.**

Winnych nie stosujących się do powyższego należy zatrzymywać, celem pociągnięcia do odpowiedzialności przed sądami polowymi.

(—) Komendant m. Warszawy
RUSZCZEWSKI
ppłk. dypl.

Nie wolno tworzyć nowych stowarzyszeń

Komisarz cywilny przy dowództwie obrony Warszawy przypomina, że podczas trwania stanu wojennego obowiązuje bezwzględny zakaz tworzenia nowych organizacyj i stowarzyszeń. Winni naruszenia tego zakazu pociągnięci będą do bardzo surowej odpowiedzialności karnej.

Apel
Straży Obywatelskiej

Komenda Główna Straży Obywatelskiej zwraca się z gorącym apelem przedewszystkiem do mieszkańców Pragi, aby gremialnie zgłaszali się do pracy w Straży Obywatelskiej, gdyż Straż Obywatelska na Pradze ma dzisiaj olbrzymie zadanie przed sobą.

Zgłaszać się należy do XV Komisariatu P.P. Jagielońska nr 9, do XVII Kom. —ul. Korytańska 22.

Obywatele miasta Warszawy muszą zasilić kadry SO w następujących komisariatach: Kom. XXIV ulicy Zawiszy 30, Kom. XXIII Grójecka 26, Kom. XXVI Bytomska 4.

Za ofiarną pracę i spełnienie obywatelskiego obowiązku z poświęceniem, każdego spotka wdzięczność Warszawy i Pragi, a zarazem całej Ojczyzny.

*

Oddział żeński Straży Obywatelskiej I Okręgu przy ul. Krakowskie Przedmieście (4 (Resursa Obywatelska) urządził na miejscu schronisko i punkt żywnościowy dla uchodźców wśród których przewagę stanowią kobiety i dzieci.

Wzywa się panie zamieszkałe na terenie I Okręgu do czynnej współpracy i zapisywania się w szeregi oddziału żeńskiego S.O.

Uwaga Ziemianie!

Wielkopolski Związek Ziemian prosi ziemian z województwa Poznańskiego, celem utrzymania kontaktu, o podanie adresów do Naczelnej Rady Organizacji Ziemiańskich, Warszawa, Al. Róż 1, tel. 710-49, godzina 10—12.

Niemieckie samoloty
pod znakami polskimi

RYGA. 14.9. Według doniesień radiowych stacyj sowieckich i angielskich Niemcy coraz częściej używają, dla zmylenia naszej czujności, polskich znaków na swych maszynach lotniczych. Ostatnio zanotowano wypadki używania znaków polskich przez maszyny niemieckie w pogranicznych miejscowościach Sowietów i Łotwy.

Mianowicie zdarzyło się, że pilot niemiecki przeleciał granicę polsko-sowiecką i zmuszony był wskutek zestrzelenia lądować na terenie sowieckim, oddalonym o kilkadziesiąt kilometrów od granicy polskiej. W innym wypadku pilot niemiecki znalazł się na terenie Łotwy, gdzie maszynę zestrzelili Łotysze. W obu wypadkach stwierdzono, że maszyny miały znaki polskie.

REDAKTOR NACZELNY: DR JAN MOSZYŃSKI. WYDAWCA SPÓŁKA WYD. CZASOPISM SP. Z O. O.

SP. AKC. ZAKŁ. GRAF. „DRUKARNIA POLSKA", WARSZAWA, SZPITALNA 12. TEL. 272-06, 5-87-98 i 643-33. W DZIERŻ. SPÓŁKI WYDAWNICZEJ CZASOPISM, SP. Z O. O.